

Τά προνόμια

100 χρόνια πριν...

Τό 1910 στην Κοπεγχάγη καθιερώθηκε η 8η Μαρτίου ως παγκόσμια ημέρα της γυναίκας. Από τότε γιορτάζεται κάθε χρόνο σε όλο τον πλανήτη. Η ημερομηνία επιλέχθηκε με άφορη μία μεγάλη διαμαρτυρία γυναικών που έγινε στις 8 Μαρτίου 1857 στη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, όπου εργάτριες κλωστοϋφαντουργίας ντυμένες στα άσπρα βγήκαν στους δρόμους ζητώντας καλύτερες συνθήκες εργασίας και ίση αμοιβή με τους άνδρες. Η διαδήλωση τότε πνίγηκε στο αίμα, αλλά ο δρόμος για ίσα δικαιώματα των δύο φύλων άνοιξε, τουλάχιστον στο δυτικό κόσμο. Πρώτη φορά η άτυπη μέχρι τότε ημέρα της γυναίκας γιορτάστηκε επίσημα στις 8 Μαρτίου του 1909 στις ΗΠΑ και τον επόμενο χρόνο καθιερώθηκε ως παγκόσμια ημέρα.

Σήμερα, 100 χρόνια από τότε, ενώ αρκετά από τα αιτήματα των γυναικών έχουν ικανοποιηθεί, τουλάχιστον στις ανεπτυγμένες χώρες και η ημέρα

της γυναίκας έχει χάσει τό πολιτικό και τό ουσιαστικό της νόημα, σε πολλές χώρες ακόμη καταπατούνται τά ανθρώπινα δικαιώματα των γυναικών στη ζωή γενικότερα, στην εργασία, στην αμοιβή, στην ίση μεταχείριση τους ως ανθρώπινα πρόσωπα.

Μιλώντας όμως για τήν καθημερινή πραγματικότητα, που βιώνουμε στό Δυτικό κόσμο και μάλιστα στην πατρίδα μας, θά μπορούσαμε νά ισχυριστούμε ότι τίς περισσότερες φορές ή θέση της γυναίκας βρίσκεται ουσιαστικά στά χέρια της ή καλύτερα στό νοῦ και στην καρδιά της. Από τήν ίδια εξαρτάται τίς περισσότερες φορές αν θά επιτρέπει νά τήν «χρησιμοποιούν», αν θά καταδέχεται νά τήν εξευτελίζουν, αν θά σέβεται τόν εαυτό της, τά έξοχα χαρίσματά της, τήν ευγένεια των αισθημάτων της, τόν έτεροκεντρισμό, τήν αυταπάρηση, τήν ευαισθησία της για τόν ξένο πόνο και τό δίκαιο, και πάνω απ' όλα τό θείο δῶρο της Μητρότητας, της ανατροφής παιδιών, της ρύθμισης ψυχών, της δικής της σφραγίδας στην ιστορία του κόσμου.

100 χρόνια μετά παραθέτουμε δύο κείμενα, γραμμένα πολύ πριν από τόν καθορισμό της παγκόσμιας

ημέρας τῆς γυναίκα, πού φανερώνουν ποιά μπορεί νά εἶναι ἡ γυναίκα καί ποιά ἡ ἀνεκτίμητη ἀξία της.

Ἵμνος στή γυναίκα γραμμένος ἀπό τό Βασιλιά Σολομώντα τό 950 π.Χ. (Παροιμίες, κεφ. λα', 10-31).

Ι «Γυναίκα γενναία, δραστήρια, ἀποφασιστική καί ἐνάρετη ποιός θά ἀξιωθεί νά βρεῖ; Αὐτή ἀξίζει περισσότερο κι ἀπό τά πιό πολύτιμα πετράδια. Σ' αὐτήν στηρίζεται στίς δύσκολες ὥρες τῆς ζωῆς ὁ ἄνδρας της καί δέν θά στερηθεῖ ποτέ αὐτή τά ἀγαθά της... Μοιάζει καράβι πού ἐμπορεύεται σέ τόπους μακρινούς καί πλούτη μαζεύει γιά τό σπίτι της... Ξέρει ἀπό προσωπική της πείρα πόσο καλό εἶναι νά ἐργάζεται ὁ καθένας... Ἐνοιξε γενναϊόδωρα τά χέρια της νά ἐλεήσει τόν δυστυχημένο καί τ' ἄπλωσε νά δώσει ἀπό τούς καρπούς της στό φτωχό... Ὅλοι κυττάζουνε μέ θαυμασμό τόν ἄνδρα της, ὅταν βρίσκεται στίς πύλες τῆς πόλεως καί συμμετέχει στίς δημόσιες συνεδριάσεις... Ἡ ἴδια ντύθηκε δύναμη καί πλοῦτο, καί δοκίμασε στίς τελευταίες ἡμέρες τῆς ζωῆς ἀξιοπρέπεια καί εὐφροσύνη... Ἀνοίγει τό στόμα της μέ σύνεση καί ἀληθινή σοφία κι ἔχουνε τά λόγια της κύρος ὅπως οἱ νόμοι. Ἡ καλωσύνη της γιά τούς φτωχοὺς ἔγινε αἰτία μεγάλης εὐλογίας καί ἀνάθρεψε καί ἀποκατάστησε πλούσια τά παιδιά της κι ὁ ἄνδρας της τῆς ἔπλεξε τό ἐγκώμιο».

Παράθεμα ἀπό τόν Πλούταρχο σέ περυσποῦδαση ὁμιλία τοῦ ὀσίου Μακαρίου τοῦ Πατμίου (1688-1737μ.Χ.).

II «... καί ἐκεῖνο ὁποῦ γράφει ἀνάμεσα εἰς τάς μεγαλοφυχίας τῶν γυναικῶν ὁ πολυμαθής Πλούταρχος... ὅτι οἱ Λακεδαιμόνιοι ἐφυλάκωσαν ποτέ ἀπό τούς ἄνδρας τούς κατοικοῦντας Λῆμνον καί Ἰμβρον, καί ἐφύλαττον εἰς θάνατον, καί οὐδεμία ἐλπίς ἐφαίνετο εἰς αὐτούς σωτηρίας, οὔτε ἀπό φίλους, οὔτε ἀπό γείτονας ἔρχονται αἱ γυναίκες τῶν φυλακωμένων ἀνδρῶν, πείθουσι τούς φύλακας μέ δάκρυα καί

παρακάλεισαι νά τούς ἀνοίξουν τήν θύραν τῆς φυλακῆς ὅσον μόνον νά δώσουν τόν τελευταῖον ἀσπασμόν εἰς τούς ἄνδρας. Ἀνοίγεται ἡ θύρα, εἰσέρχονται αἱ γυναίκες, ἐνδύονται τά φορέματα τῶν ἀνδρῶν, καί μέ τά ἐδικά τους ἐνδύουσι τούς ἄνδρας, καί τούς στέλνουν ἔξω μέ σχῆμα ὡς γυναίκα, ἀπομένουσιν ἐκεῖνοι εἰς τήν φυλακήν μέ ἀπόφασιν νά δοκιμάσουν κάθε θάνατον. Ποῖος τῶν ἀνδρῶν ἐμεταχειρίσθηκε ποτέ τέτοιαν μέθοδον εἰς ἐλευθερίαν τῆς γυναικός; Ποῖος ἔδειξε ποτέ τέτοιαν κίνησιν εἰς τό καλόν;...».

Ἵστερα, λένε, ἐκεῖνοι οἱ ἄνδρες πολέμησαν κι ἔσωσαν τελικά καί τίς γυναίκες καί τούς ἑαυτούς τους.

Στήν ὀρθόδοξη πίστη μας ὁ Μάρτιος ἔχει σφραγισθεῖ ἀνεξίτηλα ἀπό τόν ἀγγελικό χαριετισμό στήν Κόρη τῆς Ναζαρέτ «χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ· εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν», πού ἀνυψώνει στό πρόσωπο τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς γυναίκα σέ μοναδική σχέση μέ τόν Τριαδικό Θεό καί τῆ σωτηρία τοῦ κόσμου. Αὐτή ἡ τιμή, αὐτή ἡ χαρά, αὐτό τό αἰώνιο πρότυπο μπορεί νά ὀδηγήσει τῆ γυναίκα ὅλων τῶν ἐποχῶν σέ ἄλλης ποιότητας ὑπέρβαση, γιά ὑψηλότερη προσέγγιση τοῦ θελήματος τοῦ Θεοῦ καί τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀγάπης.

Τότε θά μπορεί κάθε γυναίκα νά δικαιώσει τήν ἀπάντηση τῆς πανέμορφης καί σοφῆς Κασσιανῆς στή βασιλική πρόκληση, πού τῆς στέρησε μέν τό θρόνο, ἀλλά τήν ἀνέδειξε τῆ μεγάλη Μελωδό καί περφηανή Ἁγία στοὺς αἰῶνες:

Θεόφιλος: «...ἐκ γυναικός ἐρρῦη τά φαῦλα, (ἀπό τήν γυναίκα πηγάζουν τά κακά)».

Κασσιανή: «...ἀλλά καί διά γυναικός πηγάζει τά κρείττονα (τά καλύτερα)».

Αὐτά τά «κρείττονα» εἶναι τά ἀνεκτίμητα, τά μοναδικά προνόμια κάθε γυναίκα.

Γ.